

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 109.018 van 9 juli 2002
in de zaak A. 122.387/X-11.007.**

In zake : Nicole VAN ISEGHEM,
die woonplaats kiest bij
Advocaat A. LUST,
kantoor houdende te 8200 SINT-ANDRIES-BRUGGE,
Burggraaf de Nieulantlaan 14

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat Y. FRANÇOIS,
kantoor houdende te 8790 WAREGEM,
Eertbruggestraat 10.

tussenkommende partij :

de stad OOSTENDE,
die woonplaats kiest bij
Advocaat B. ROELANDTS,
kantoor houdende te 9000 GENT,
Visserij 157A.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE Xe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Nicole VAN ISEGHEM op 14 juni 2002 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid te vorderen van "het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van West-Vlaanderen dd. 23 mei 2002, ref. 8.00/35013/3622.3, waarbij aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Administratie Waterwegen en Zeewezen, Afdeling Waterwegen Kust, de bouwvergunning wordt toegekend voor :

1. het herbouwen van de zeedijkvlooiing ter hoogte van het Zeeheldenplein,
2. het bouwen van een beschermingsdam en de eerste fase van strandsuppletie (gedeelte tot Z + 5,5 m) met inbegrip van de zeegrntafdekking,
3. de tweede fase van strandsuppletie (gedeelte van Z + 5,5 m tot Z + 7 m), op het strand van Oostende tussen het Casino en het Zeeheldenplein.";

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 14 juni 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 21 juni 2002;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. BOVIN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat A. LUST, die verschijnt voor verzoekster, van Advocaat Y. FRANÇOIS, die verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat B. ROELANDTS, die verschijnt voor de tussenkomen partij;

Gehoord het andersluidend advies van Auditeur Ch. BAMPS;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de stad Oostende met een terechtzitting neergelegd verzoekschrift heeft gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen; dat er grond is om het verzoek in te willigen;

Overwegende dat het bestreden besluit van 23 mei 2002 van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Administratie Waterwegen en Zeewezen, Afdeling Waterwegen Kust, de stedenbouwkundige vergunning verleent voor "het bouwen van een beschermingsdam en de eerste fase van strandsuppletie (gedeelte tot Z + 5,5 m)" als onderdeel van het "Structureel herstel kustverdediging Oostende Centrum"; dat noch het herbouwen van de zeedijkvlooiing ter hoogte van het Zeeheldenplein, noch de tweede fase van strandsuppletie (gedeelte van Z + 5,5 m tot Z + 7 m), het voorwerp van de bestreden stedenbouwkundige vergunning blijken uit te maken; dat de vordering in zoverre niet ontvankelijk is;

Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat het verzoekschrift nietig is om volgende redenen :

"In titel VI hoofdstuk II van de gecoördineerde wetten op de Raad van State wordt het taalgebruik geregeld. Krachtens art. 53 moet het verzoekschrift tot schorsing/nietigverklaring opgesteld worden in de taal die krachtens de taalwet in bestuurszaken door de overheid dient gebruikt te worden.

Art. 10 e.v. van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18.07.1966 (B.S. 02.08.1966) bepaalt dat de bestuurshandelingen in het Nederlandstalige taalgebied uitsluitend in het

Nederlands mogen gesteld worden. Dienvolgens dient het verzoekschrift in het Nederlands opgesteld te zijn.

Verzoekende partij neemt op bladzijde 38 van haar verzoekschrift een Franstalige citaat zonder daarvan de vertaling, noch de zakelijke inhoud in het Nederlands weer te geven. Aangezien het verzoekschrift niet volledig in het Nederlandse taal is opgesteld, is het nietig (...);

Overwegende dat artikel 66 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalt dat de partijen die niet onderworpen zijn aan de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken, zoals de verzoekende partij, voor hun akten en verklaringen de taal mogen gebruiken welke zij verkiezen, en dat zo nodig, en inzonderheid op verzoek van een der partijen, beroep wordt gedaan op een vertaler, waarbij de kosten van de vertaling ten laste zijn van de Staat; dat de exceptie op het eerste gezicht niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat de verwerende partij eveneens opwerpt dat verzoekende partij in het verzoekschrift haar belang niet toelicht, hetgeen een essentiële voorwaarde is voor de ontvankelijkheid van de vordering, en dat "het niet aan de verwerende partijen noch aan de Raad toekomt om naar een belang te gaan zoeken", zodat de vordering dient te worden afgewezen;

Overwegende dat verzoekende partij in het verzoekschrift tot schorsing uiteenzet dat zij sedert haar geboorte woont langs de zeedijk, thans op een appartement op de hoek van de Christinastraat en de Albert-I-Wandeling, en dat zij tevens eigenares is van appartementen gelegen langs de Albert-I-Wandeling nr. 27, waartegenover de vergunde beschermingsdam zal worden opgetrokken;

Overwegende dat verzoekende partij woonachtig is en eigendommen bezit vlak naast de plaats waarop de vergunde werken zullen worden uitgevoerd; dat zij hierop een rechtstreeks uitzicht heeft; dat zij hierdoor alleen reeds doet blijken van het rechtens vereiste persoonlijk en rechtstreeks belang bij de schorsing van de tenuitvoerlegging van de stedenbouwkundige vergunning die deze werken toelaat; dat de exceptie niet kan worden bijgetreden;

Overwegende dat krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten

beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende dat, wat de eerste voorwaarde betreft, verzoekende partij betoogt wat volgt :

"Uit de stukken die de verzoekende partij bijbrengt blijkt dat de aanvang van de uitvoering van deze immense werken dermate nabij is, dat zelfs een schorsing binnen de praktisch mogelijke termijnen van een gewone schorsingsprocedure onmogelijk nog een nuttig effect zou kunnen hebben.

Uit alle berichten die de overheid de wereld instuurt blijkt dat zij na de vakantieperiode de werken wil laten starten. In een artikel in Het Laatste Nieuws van 15 oktober 2001 stelde de burgemeester van Oostende de werken te willen voltooid zien tegen eind 2003. Zelfs indien dit streefdoel inmiddels enige vertraging mocht opgelopen hebben, dan nog staat vast dat de aard en de immense omvang van de werken van die aard is dat enkel een schorsing van de tenuitvoerlegging ervan bij uiterste dringendheid bij machte zal zijn onomkeerbare feiten te voorkomen. Verzoekende partij is immers volstrekt niet bij machte om na zelfs maar gedeeltelijk uitgevoerde werken, de toestand quo ante opnieuw te doen herstellen.

Verzoekende partij is eveneens bijzonder diligent geweest. Na eerst vage berichten te hebben opgevangen dat er opnieuw een vergunning zou uitgereikt zijn, heeft zij via een bevriende relatie op 5 juni 2002 een afschrift ervan kunnen bemachtigen. Gelet ook op de complexiteit van het dossier kan haar in elk geval geen foutief talmen worden verweten;"

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat uit geen enkel element van het dossier of de door verzoekende partij overgelegde stukken blijkt dat de werken binnen zeer korte termijn zullen worden aangevat en dat de termijn van gemiddeld 6 maanden om tot een uitspraak in een schorsingsprocedure te komen te lang zou zijn, dat het loutere feit dat het nadeel of het risico op het nadeel langer blijft bestaan, geen valabele verantwoording is van een schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid, dat verzoekende partij de onherstelbaarheid van het beweerd nadeel dient aan te tonen indien de werken zouden worden aangevat vooraleer er een uitspraak is tussengekomen, dat verzoekende partij krachtens artikel 150 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening de afbraak kan vorderen, "zodat het nadeel niet onherstelbaar is", en dat het aan verzoekende partij toekomt aan te tonen dat de overheid effectief de berichten de wereld instuurt dat na de zomervakantie met de werken zal worden begonnen en dat dit ook effectief zo zal zijn;

Overwegende dat de tussenkomende partij opwerpt dat de verzoekende partij nalaat aan te tonen dat een gewone schorsingsprocedure te laat zou komen, dat uit informatie ingewonnen bij de Administratie Waterwegen en

Zeewezen blijkt dat de werken pas in het najaar zouden worden aangevat, dat verzoekende partij niet aantoont gebruik te hebben gemaakt van het haar door het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening toegekende bezwaarrecht, zodat dient te worden vastgesteld dat zij niet alle nodige inspanningen heeft geleverd om de verwezenlijking van het dreigend nadeel te voorkomen, en dat de verzoekende partij niet met de nodige spoed heeft gehandeld, nu blijkt dat zij, hoewel zij uitermate goed bekend is met de onderhavige problematiek, zich ca. 20 dagen heeft toegeëigend om huidig verzoekschrift in te dienen;

Overwegende dat verzoekende partij stelt kennis te hebben gekregen van het bestreden besluit op 5 juni 2002; dat het verzoekschrift tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid werd ingediend op 14 juni 2002; dat de vordering met de vereiste spoed werd ingesteld; dat het feit dat verzoekende partij geen bezwaarschrift zou hebben ingediend niet tot gevolg heeft dat zij de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van het bestreden besluit niet meer kan vorderen; dat de vergunde werken, met name het bouwen van een beschermingsdam en de eerste fase van strandsuppletie (gedeelte tot Z + 5,5 m) door hun aard op zeer korte termijn de bestaande omgeving van verzoeksters woonst op een ingrijpende wijze kunnen wijzigen; dat artikel 150 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, dat bepaalt dat indien de herstellvordering van de burgerlijke partij enerzijds en die van een stedenbouwkundige inspecteur of van het college van burgemeester en schepenen anderzijds niet overeenstemmen, de rechtbank de gevorderde herstelmaatregel bepaalt die ze passend acht, aan verzoekende partij niet de zekerheid biedt van het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand in geval van vernietiging van het bestreden besluit; dat noch de verwerende partij, noch de tussenkomenende partij aan de Raad van State concrete en precieze informatie hebben verstrekt over het tijdstip waarop de vergunde werken zullen worden aangevat; dat de bewering van verzoekster dat dit "na de vakantieperiode" zal zijn niet affirmatief wordt betwist; dat in de gegeven omstandigheden en gelet op de aard en de omvang van de vergunde werken de uiterst dringende noodzakelijkheid van de vordering voldoende is verantwoord;

Overwegende dat verzoekster in een vijfde middel de schending aanvoert van onder meer "het motiveringsbeginsel"; dat zij in de uiteenzetting van het middel onder meer betoogt wat volgt :

"De vergunningsaanvraag had niet alleen betrekking op het bouwen van een beschermingsdam van 400 meter lang, maar ook van een zgn. 'Wandelpasserelle op die beschermingsdam.

Omtrent die wandelpasserelle is heel wat te doen geweest. Verschillende kleurensimulaties ervan zijn terug te vinden achteraan het MER.

Uit de stukken blijkt dat het uiteindelijk goedgekeurd project diverse stadia heeft doorlopen.

Aanvankelijk was het de bedoeling de nieuwe beschermingsdam te laten vertrekken vanaf de bestaande zeedijk. In dit verband werd over de strekdam gesproken als over een grote 'walvis'. Toen was er ook nog geen sprake van de aanleg van een zeedijkglooing in betonnen plateau's ter hoogte van het Zeeheldenmonument. Zoals weergegeven in het MER (blz. 11) ging daardoor 'de unieke grensbeleving als gevolg van het rechtstreeks contact van de zee met de dijk' verloren gaan.

Om daaraan te verhelpen is uiteindelijk beslist - zie figuur 3.1 van het MER - de beschermingsdam verder in zee in te planten, ter hoogte van het Zeeliedenmonument te voorzien in een nieuwe zeedijkglooing waarmee de zee nog rechtstreeks in contact zal komen en, tenslotte, de dam met de zeedijk te verbinden via een soort zwevende wandelpasserelle, die moet toelaten tot 400 meter diep in zee te wandelen en aldus de zee te 'zien, maar ook (te) horen, (te) ruiken'. (blz. 218 van het MER).

Omtrent die wandelpasserelle leest men in het MER o.m. :

'Om deze redenen werd door AWZ Afdeling Waterwegen Kust beslist in het kader van het kustverdedigingsproject een bewandelbare dam in zee te bouwen en aan deze dam een grote urbanistische en architectonische meerwaarde te geven door bij het ontwerp van de dam de Vlaamse Bouwmeester en een architect in te schakelen (blz, 49 nr. 3.1.14)'

In randnummer 3.1.18 leest men omtrent 'de stedelijke en architectonische aanpak van het project' :

'Door de nieuwe beschermingsdam kan het stedelijk landschap 'Klein Strand' maximaal worden behouden.

Voor wandelaars en bewoners is visuele impact van de nieuwe beschermingsdam zeer belangrijk. In samenwerking met de Vlaamse Bouwmeester b0b van Reeth en E+W Eggermont bvba - architectuur & stedenbouw werd de waterbouwkundige studie vertaald naar een stedenbouwkundig en architectonisch project. Voor meer informatie hierover kan verwezen worden naar de nota 'Dam en omgeving' dd. 09111/00 van architect Wilfried Eggermont.

De traditionele beeldelementen van onze Vlaamse Kust worden in het ontwerp van de beschermingsdam opgenomen, nl. het strandhoofd en het staketsel.

De beschermingsdam wordt als een op zichzelf staande, gave vorm op het strand gelegd. Op hetzelfde niveau als de huidige zeedijk komt op de dam een wandelpasserelle, die van ontwerp verwijst naar een staketsel.

Ter hoogte van het Zeeheldenplein zal door aanleg van de zeedijk het spel van de golven die tegen een dijk breken nog steeds zichtbaar zijn'.

Kortom (MER, nr. 11.553 op p. 218):

'Het project omvat drie elementen die van belang zijn voor de discipline 'mens - sociaal-organisatorische aspecten' :

1. het realiseren van een nieuw strand door middel van de aanleg van een beschermingsdam, een zeegrintberm en zandsuppletie,
2. het aanleggen van een wandelpasserelle bovenop de beschermingsdam
3. het bouwen van een nieuwe dijk ter hoogte van het Zeeliedenmonument'.

Hoe belangrijk de wandelpasserelle conceptueel is, blijkt o.m. ook uit het (verpletterend negatief) advies van de Cel Monumenten en Landschappen, waarin men leest :

'De voorgestelde havendam presenteert zich nu als een druk concept. Vanaf de zijde van de nieuwe zeedijkvloeiing, behelst het immers vier verschillende concepten, met verschillende profielen, verschillende afwerkingsmaterialen, enz. De overgangen tussen deze nieuwe concepten verdienen bijkomende aandacht. Bovendien zullen de keermuur en de harde overgang tussen afdekplaten en afdekelementen als een bijzondere harde ingreep in deze omgeving worden ervaren. Deze enorme massieve constructies worden lichter gemaakt door het aanbrengen van een éénvormige luchtige wandelpasserelle, die de diversiteit in constructies gedeeltelijk (vanaf hogergelegen zichtpunten) camoufleert. Gezien dit onderdeel van het totaalconcept niet weerhouden is in de aanvraag, is hiervoor geen garantie'.

Die wandelpasserelle, voor de discipline mens-sociaal-organisatorisch een van de drie peilers van het project, is door het bestuur ook steeds als publicitaire blikvanger gebruikt om het publiek voor het project te winnen. Wekenlang is op de promenade een soort kijkdoos geïnstalleerd geworden waar het publiek kon kennis nemen met het gesimuleerd effect van die passerelle. Ook in de pers is er grote aandacht aan besteed.

De aanvraag tot het bouwen van een passerelle maakte dan ook uiteraard deel uit van de plannen en van de stukken die voorwerp van het openbaar onderzoek zijn geweest.

Ofschoon de wandelpasserelle door de indiener van het plan als een onlosmakelijke peiler van het gehele project is opgevat en gepromoot, heeft de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar niettemin de aanvraag ervoor geweigerd op de enkele grond dat de aanvraag daartoe 'later (kan) worden ingediend' en omdat hij meende vooralsnog de aanvraag te kunnen beperken 'tot het meest dringende' vanuit de vrees voor overstromingsgevaar.

Die gang van zaken is minstens vanuit tweeërlei oogpunt onwettig.

1. Het is uiteraard tegenstrijdig, eensdeels, te beslissen dat de wandelpasserelle uit de aanvraag wordt gelicht en desgevallend het voorwerp kan uitmaken van een latere aanvraag en, anderdeels, die wandelpasserelle dan toch bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening te betrekken.

Als 'algemene beschouwing over de bezwaren' stelt de stedenbouwkundige ambtenaar op blz. 42 :

'Alles is in het werk gesteld om dit negatief punt (: droog strand) te compenseren met bijkomende architecturale en stedenbouwkundige middelen, (De reële negatieve effecten (zie ook de MER) worden zo veel als mogelijk door bijkomende constructies zoals latere wandelpasserelle in zee, nieuwe zeedijkvloeiing, ontkoppeling van de bestaande zeedijk en de nieuwe beschermingshavendam, verholpen.)'

Bij zijn beoordeling van de goede ruimtelijke ordening stipt de ambtenaar op blz. 44 aan :

'Rekening houdend met punt 1 kan men niet ontkennen dat er één beleveniswaarde vermindert, nml de golven tegen de dijk. Aan deze minwaarde wordt in het ontwerp tegemoet gekomen door een merkwaardig begaanbaar 'strandhoofd' (beschermingsdam) . Dit 'strandhoofd' is zodanig ontworpen dat het historisch bastioncomplex wordt bewaard door het behoud van de huidige dijk. Een zwevende passerelle (die nog moet aangevraagd worden) en een vernieuwende zeedijk ter hoogte van het Zeeheldenplein vervullen de beleveniswaarde.

(...)

De beschermingsdam wordt als een op zichzelf staande, gave vorm op het strand gelegd. Op hetzelfde niveau als de huidige zeedijk KOMT op de dam een wandelpasserelle, die van ontwerp verwijst na een staketsel'.

En alsof dit nog niet volstaat, geeft de stedenbouwkundige ambtenaar nog volgende algemene conclusie mee op blz. 45 :

'Een passerelle om alles te beëindigen lijkt zinvol voor de beleveniswaarde en voor het landschappelijk-architecturaal geheel'.

Uit een project een belangrijk onderdeel lichten omdat het niet dringend is en het voorwerp van een latere aanvraag kan uitmaken, waarvan de afloop uiteraard nog totaal hypothetisch is, maar dan toch dat onderdeel bij zijn beoordeling van de goede ruimtelijke ordening betrekken alsof het er toch reeds deel van uitmaakt of er toch met zekerheid 'komt', kan natuurlijk niet. Feiten bij zijn beoordeling betrekken die er niet zijn, en waarvan niemand met zekerheid weet of die er ooit zullen komen, is bouwen op drijfzand. Zulke beslissing mist kennelijk de rechtens vereiste feitelijke grondslag";

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de wandelpasserelle inderdaad als een belangrijk gegeven van het project wordt beschouwd, in het bijzonder als compenserende maatregel, maar dat niets belet dat het project in fases wordt aangevraagd en gerealiseerd en dat in de diverse vergunningen voorwaarden worden gesteld om de realisatie van het totaalproject te garanderen, dat de aanvraag van de wandelpasserelle als voorwaarde van de vergunning wordt opgelegd, met name waar wordt gesteld : "de wandelpasserelle moet na de werken worden aangevraagd", dat de realisatie van dit wezenlijk bestanddeel dus geenszins onzeker en louter hypothetisch is, maar een verplichting, en dat de aanvraag reeds is ingediend;

Overwegende dat de tussenkomen partij antwoordt dat een ontwerp van wandelpasserelle op het plan werd getekend, maar dat op dit plan verschillende malen is vermeld : "De wandelpasserelle zal deel uitmaken van een afzonderlijke aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning", dat de passerelle aldus helemaal niet uit de aanvraag is gelicht, nu ze er geen deel van uitmaakt, dat het precies is omdat iedereen het erover eens was dat die passerelle de oplossing vormt voor het probleem van de belevingswaarde, de passerelle reeds op het plan ten titel van voorbeeld, zonder vermelding van maten en berekeningen werd aangegeven, en dat de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar precies omwille van het grote belang van deze passerelle de aanleg ervan als een dwingende voorwaarde aan de thans bestreden vergunningsbeslissing heeft gekoppeld, hetgeen een garantie vormt dat de passerelle ook daadwerkelijk zal worden aangevraagd en aangelegd;

Overwegende dat het motiveringsbeginsel wat het bestreden besluit betreft is vastgelegd in de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat de artikelen 2 en 3 van deze wet bepalen dat elke eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een bestuur en die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor

een ander bestuur in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat deze afdoende moeten zijn;

Overwegende dat in het bestreden besluit onder "VI. Openbaar onderzoek", onder meer het volgende wordt gesteld :

"3. Evaluatie van de bezwaren:

(...)

4 (...) De unieke grensbeleving als gevolg van het rechtstreekse contact met de zee zal verdwijnen en zal in zekere mate worden gecompenseerd door de aanleg van een wandelpasserelle op de beschermingsdam. Ter hoogte van het Zeeheldenplein blijft dit grensbeleven wel bestaan.

(...)

22. Er is inderdaad sprake van een constructie op het einde van de beschermingsdam, maar zoals de loopbrug als (lees : is ?) deze constructie geen element van de onderhavige aanvraag.

Voor de eventuele realisatie van een dergelijke constructie op het damhoofd zal een afzonderlijke aanvraag om stedenbouwkundige vergunning moeten ingediend worden, die eveneens aan een openbaar onderzoek zal moeten onderworpen worden. Dit bezwaar is voorbarig.

(...)

24. Aan dit bezwaar werd reeds enigszins tegemoet gekomen door het voorzien boven op de beschermingsdam van een wandelpasserelle waar de unieke ervaring van het beuken van de zee tegen een constructie opnieuw zal kunnen beleefd worden.

(...)

4. Algemene beschouwingen over de bezwaren.

(...)

Alles is in het werk gesteld om dit negatief punt (: droog strand) te compenseren met bijkomende architecturale en stedenbouwkundige middelen (De reële negatieve effecten (zie ook de MER) worden zo veel als mogelijk door bijkomende constructies zoals latere wandelpasserelle in zee, nieuwe zeedijkvloeiing, ontkoppeling van de bestaande zeedijk en de nieuwe beschermingsdam, verholpen.;

dat onder "X. Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening" onder meer wordt gesteld :

"1. De beschermingswerken zijn nodig.

Hierover is reeds voldoende bewijs geleverd.

(...)

3. Zijn ze stedenbouwkundig vergunbaar? Passen de aanvragen in een duurzame stedenbouw en heeft het architecturale kwaliteiten ?

Rekening houdend met punt 1 kan men niet ontkennen dat er één beleveniswaarde vermindert, nml. de golven tegen de dijk.

Aan deze minwaarde wordt in het ontwerp tegemoet gekomen door een merkwaardig begaanbaar 'strandhoofd' (beschermingsdam). Dit 'strandhoofd' is zodanig ontworpen dat het historisch bastioncomplex wordt bewaard door het behoud van de huidige dijk. Een zwevende passerelle (die nog moet aanvaard

worden) en een vernieuwende zeedijk ter hoogte van het Zeeheldenplein vervolledigen de beleveniswaarde.

(...)

De beschermingsdam wordt als een op zichzelf staande, gave vorm op het strand gelegd. Op hetzelfde niveau als de huidige zeedijk komt op de dam een wandelpasserelle, die van ontwerp verwijst naar een staketsel.

(...)"

dat als 'XI. Algemene conclusie' wordt gesteld :

"De werken zijn noodzakelijk.

Aan het project zijn alle mogelijke voorzieningen getroffen om het ene negatieve punt te compenseren met fijne, juist gedoseerde elementen en vormen.

Een passerelle om alles te beëindigen lijkt zinvol voor de beleveniswaarde en voor het landschappelijk-architecturaal geheel.

(...)"

dat de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar de gevraagde stedenbouwkundige vergunning heeft verleend, onder de verplichting voor de aanvrager :

"(...)

4. De wandelpasserelle moet na de werken worden aangevraagd.
(als sluitstuk en belangrijk rank element in het totale concept)";

Overwegende dat uit het vorenstaande blijkt dat de bouw van een wandelpasserelle op de "beschermingsdam" op het eerste gezicht als een wezenlijk element in de beoordeling van de aanvraag om stedenbouwkundige vergunning werd betrokken, en dit niet alleen wat betreft de beoordeling van de bezwaarschriften maar ook wat betreft de beoordeling van de verenigbaarheid van de aangevraagde werken en handelingen met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening; dat bedoelde wandelpasserelle evenwel nog niet blijkt te zijn vergund, en evenmin het voorwerp blijkt uit te maken van de bestreden stedenbouwkundige vergunning; dat door in deze omstandigheden de weliswaar beoogde, maar nog niet vergunde wandelpasserelle als een vaststaand gegeven te betrekken bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag de bestreden stedenbouwkundige vergunning niet alleen blijkt te zijn gesteund op in feite niet vaststaande en onduidelijke gegevens -over de beoogde wandelpasserelle zijn geen concrete gegevens voorhanden- maar ook vooruit lijkt te lopen op het onderzoek van en de beslissing over een "na de werken" nog in te dienen aanvraag voor de bouw van zodanige passerelle; dat een op het "strandhoofd" aan te leggen wandelpasserelle dan ook op het eerste gezicht niet bij de beoordeling van de aanvraag kan worden betrokken; dat het middel in de aangegeven mate ernstig is;

Overwegende, wat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreft,
dat verzoekende partij onder meer betoogt wat volgt :

"Zoals reeds aangestipt is de verzoekende partij een geboren Oostendse, die woont op de zeedijk en nog een op de zeedijk verhuurde eigendom bezit.

Het nadeel dat zij uit de voorgenomen en toegelaten werken zal ondergaan, is ongetwijfeld uitzonderlijk ernstig.

Verzoekende partij heeft thans het voorrecht te wonen op een plaats waar de zee zich a.h.w. met de mens verenigt. Op slechts enkele meters vóór haar woning beleeft zij jaar in jaar uit, dag in dag uit, de eeuwigdurende afwisseling van ebbe en vloed, met het passionante van de tegen de zeedijk klotsende en oprollende golven, waarop de trekvogels wiegen en zwalpen. Deze omzeggens kosmische beleving zal door het aanleggen van een metershoog opgespoten strand, dat de zee een paar honderd meter zeewaarts terugdringt, volledig ophouden te bestaan om plaats te maken voor een eentonig kunstmatig strand van doorgaans mindere zandkwaliteit, met een krioelende mensenmassa, en voor het overige veel zwerfvuil, lawaai en ijskreemventers. Voeg daarbij de hinder die gepaard zal gaan met de organisatie door het stadsbestuur van talloze grote evenementen, die men zinnens is naar die plek over te brengen, en de verzoekende partij mag de rust wel geheel vergeten.

Het opdoeken van dit uniek maritiem landschap tussen Kursaal en Zeeliedenmonument zal het einde betekenen van het weids visueel uitzicht dat zij thans vanop haar appartement geniet, visueel ruimtelijk aspect dat uniek is langs de Belgische kust, vermits die kwestieuze piek nog de enige is waar de zee door een zeedijk in bedwang wordt gehouden. Verzoekende partij heeft langs de zeedijk een tweede eigendom in de onmiddellijke nabijheid van het Zeeliedenmonument, en pal tegenover de te bouwen beschermingsdam, die het uitzicht zal hebben van één grote walvis. De aantrekkingskracht van dit eigendom voor verhuring, en mitsdien zijn venale waarde, zal er noodgedwongen onder lijden.

Ook het zicht op het westerstaketsel wordt zwaar aangetast (zie het gesimuleerd zicht op het staketsel op de simulaties achteraan het MER).

Kortom, het gehele woon- en leefklimaat van de verzoekende partij zal totaal gewijzigd worden.

(...)

In het advies van de Cel Monumenten en Landschappen leest men :

'Gezien de grensbeleving voor de dijkbewoners ingrijpend wijzigt, en niet rechtstreeks kan gecompenseerd worden, waarbij ze bovendien een toeristisch druk bezocht strand als buur krijgen, i p. v. de repetitieve rust van de nabije zee, is ook de compenserende maatregel ter opwaardering van de zeedijk van groot belang'.

M.b.t. de reeds op 11 mei 1999 verleende vergunning heeft Uw Raad in het arrest nr. 81.836 van 15 juli 1999 het door verzoekster aangevoerd MTHEN pertinent bevonden en overwogen :

'Overwegende dat daar waar de verzoekende partij woont de zee niet wordt bedwongen door het strand, zand of duinen, doch door een dijk die de klotsende zeegolven opvangt, dat zulks uniek is voor de Belgische kust, dat de verzoekende partij hiervan dagelijks een geprivilegieerde getuige is; dat het voor haar een ernstig nadeel is dat de bestreden bouwvergunning daaraan een einde stelt,' dat dit nadeel ook moeilijk te herstellen is";

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt wat volgt :

"1. Als moeilijk te herstellen ernstig nadeel roept verzoekende partij in dat haar leefklimaat zou geschonden worden. Door het verdwijnen van de tegen de zeedijk klotsende golven zou zij verstoken worden van een unieke beleving.

2. In het arrest van 15 juli 1999 werd dit inderdaad als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aanvaard. De toestand is sedertdien echter gewijzigd.

Er worden tal van compenserende maatregelen voorgesteld die deze unieke beleving zullen blijven mogelijk maken. Ter hoogte van het Zeeheldenplein zullen de golven nog steeds tot tegen de dijk komen. Het fenomeen waar verzoekende partij zogenaamd groot belang aan hecht, verdwijnt helemaal niet.

Verder heeft het actiecomité Stad & Zee waarvan verzoekende partij stichtend lid is zelf een tegenvoorstel uitgewerkt waarbij een verhoging van het strand tot Z+5,5m vooropgesteld wordt en waardoor de golven evenmin nog tot tegen de zeedijk zullen komen (stuk 7 administratief dossier, bijlage deel 1, XIII en bijlage deel 2, XVIII). Verzoekende partij is penningmeester en heeft die voorstellen mee uitgewerkt en aanvaard.

De voorstellen dateren respectievelijk van 20.12.1999 en februari 2001. Het feit dat verzoekende partij zelf voorstelt om het strand te verhogen tot Z+5,5 m impliceert dat zij het partieel verdwijnen van de golven tot tegen de zeedijk op zich niet als een nadeel beschouwt, minstens niet als ernstig. Anders zou zij in haar eigen voorstel geen strandsuppletie voorstellen! Hetzelfde geldt voor de vergunde wijziging aan het westerstaketsel, waarvan verzoekende partij zelf ook de verlenging voorstelt.

Beide voorstellen dateren van na het eerste schorsingsarrest, zodat verzoekende partij tevergeefs naar dit arrest verwijst. Op grond van deze nieuwe elementen dient het beweerde nadeel en de ernst ervan opnieuw onderzocht te worden.

3. Verder haalt verzoekende partij aan dat door het nieuwe strand er overlast zou kunnen ontstaan (mensenmassa, evenementen, zwerfvuil ...). Dit is louter hypothetisch en wordt niet aannemelijk gemaakt door stukken. Het ontbreken van die elementaire gegevens is op zich voldoende om het verzoek af te wijzen (...). Andermaal dient benadrukt te worden dat het actiecomité zelf een gelijkaardig strand voorstelt.

Daarenboven wordt de Stad Oostende jaar in en jaar uit bezocht door talrijke toeristen. De vergunde werken zullen daar van geen invloed op zijn. Verzoekende partij verhuurt blijkbaar ook tal van appartementen, wellicht ook aan toeristen. Trekt zijn dan niet zelf de zogenaamde overlast aan? Ze plukt er in elk geval de vruchten van.

Wie op de zeedijk van Oostende woont, weet dat er een mensenmassa naar de kust afzakt, zeker in de zomermaanden en bij mooi weer. Het is nooit anders geweest.

4. Tenslotte wordt opgeworpen dat de waarde van de appartementen zou dalen door het veranderde uitzicht.

Het is vaststaande rechtspraak van de Raad dat een financieel nadeel nagenoeg altijd herstelbaar is (LANCKSWEERDT, E., Het administratief kort geding, Kluwer 1993, nr. 162, p. 97 en de aldaar aangehaalde rechtspraak).

In elk geval wordt dit geenszins aannemelijk gemaakt.

(...)

6. Hoger werd reeds gewezen op art. 150 DRO zodat de beweerde nadelen in elk geval niet moeilijk te herstellen zijn.

Er is geen sprake van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.";

Overwegende dat het bestreden besluit de stedenbouwkundige vergunning verleent voor de bouw van een "beschermingsdam" met een lengte van circa 390 m, een breedte van circa 77 m, en een hoogte van 8 m boven de

laagwaterlijn, met een naar het oosten draaiend hoofd met een lengte van circa 120 m, evenals het ophogen van het strand tussen het Casino en de te bouwen "beschermingsdam" met 5,50 m tot op een afstand van 125 m vanaf de dijk, om daarna geleidelijk te verminderen tot 0 m op een afstand van circa 162,50 m vanaf de dijk; dat uit de niet betwiste gegevens van de zaak blijkt dat ingevolge deze ophoging het bestaande "nat strand" waarbij de zee bij vloed tot tegen de dijk komt zal worden gewijzigd in een "droog strand", waarbij de zee slechts zeer sporadisch nog tot tegen de dijk zal komen; dat het aannemelijk is dat de uitvoering van zodanig omvangrijke werken een zeer ingrijpende wijziging van de directe leefomgeving van de verzoekende partij, die woont in een appartement op de zeedijk, tot gevolg zal hebben en het uitzicht dat zij thans heeft over een open zee drastisch zal wijzigen; dat een vergelijking van de impact van de ontworpen "beschermingsdam" met de bestaande staketsels, die niet alleen van aard verschillen maar ook veel kleiner zijn en verderaf zijn gelegen aan de IJzermonding, niet opgaat; dat het feit dat verzoekende partij lid is van de v.z.w. Comité Stad en Zee en deze vereniging zelf alternatieven heeft voorgesteld waarbij het strand wordt opgehoogd met 5,50 m niet tot gevolg heeft dat zij het door haar aangevoerde nadeel met betrekking tot het verdwijnen van het "nat strand" niet meer kan laten gelden; dat met een wandelpasserelle op de "beschermingsdam" geen rekening kan worden gehouden nu deze nog niet blijkt te zijn vergund; dat voorts redelijkerwijze mag worden aangenomen dat door de omvorming van een "nat strand" in een "droog strand" de drukte op het strand voor de dijk in niet onaanzienlijke mate zal toenemen, mede gelet op het feit dat dit gedeelte het dichtst bij het stadscentrum is gelegen;

Overwegende dat de tussenkomenende partij vraagt aan "belangenafweging" te doen; dat zij deze vraag formuleert als volgt :

"Het past tenslotte - zij het in ondergeschikte orde - bij de beoordeling van het MTHEN te wijzen op het belang van de zeewering voor de binnenstad van Oostende. De verzoekende partij verkiest schijnbaar de 'romantiek' van over de zeedijk slaande golven boven de bescherming en beveiliging van het algemeen belang van een hele leefgemeenschap. Eenieder is het erover eens (zie alle voorliggende studies) dat dringend werk moet worden gemaakt van een verbetering van de bestaande zeewering.

Hoewel de vergunningverlenende overheid alle respect heeft opgebracht voor de belangen en wensen van de verzoekende partij (en zoals blijkt uit de weerlegging van de bezwaren ook de CSZ als gesprekspartner heeft behandeld) en kosten noch moeite worden gespaard om een oplossing uit te werken die zo goed mogelijk aan de desiderata van de verzoekende partij voldoen, zou een nieuwe schorsing - zeker in het licht van de thans ingrijpend gewijzigde context - niet opwegen tegen de dringende noodzaak om het algemeen belang te vrijwaren. Voor zoveel als nodig wordt aan de Raad gevraagd deze afweging te willen maken";

Overwegende dat uit de gegevens van de zaak blijkt dat het belang van een doeltreffende zeewering voor de bescherming van de binnenstad van Oostende reeds meerdere jaren bestaat; dat de tussenkommende partij enkel poneert dat er een dringende noodzaak van algemeen belang is om de vergunde werken uit te voeren; dat in de vraag tot belangenafweging geen gegevens worden aangebracht die erop wijzen dat de uitvoering van de werken niet kan wachten;

Overwegende dat is voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die moeten vervuld zijn om een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid toe te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van de stad OOSTENDE in de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt ingewilligd.

Artikel 2.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van het besluit van 23 mei 2002 van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar, ref. 8.00/35013/3622.3, waarbij aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Administratie Waterwegen en Zeewezen, Afdeling Waterwegen Kust, de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend, voor het bouwen van een beschermingsdam en de eerste fase van strandsuppletie (gedeelte tot Z + 5,5 m) als onderdeel van het "structureel herstel kustverdediging Oostende Centrum".

Artikel 3.

De vordering wordt voor het overige verworpen.

Artikel 4.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt uitgesteld.

De kosten van de vordering tot tussenkomst in de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, bepaald op 125 euro, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negen juli 2002, door :

de H. J. BOVIN,

Mevr. A. TRUYENS,

wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BOVIN.